

Oppdatert om rettsmedisin

Torleiv Ole Rognum, red.
Lærebok i rettsmedisin
 2. utg. 491 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal
 Akademisk, 2010. Pris NOK 585
 ISBN 978-82-05-33497-7

Lærebok i rettsmedisin har kommet i ny utgave. Første utgave kom i 2001 (1), men boken er egentlig en direkte etterkommer av Jon Lundevalles (1919–91) *Rettsmedisin*, som til sammen kom i sju utgaver (1966–97). Den primære målgruppen er medisinstudenter og leger, men den vil også være nyttig for annet helsepersonell samt for politi og jurister som arbeider med strafferett og familierett.

Boken er delt i fem hoveddeler: *Generell rettsmedisin*, *Rettspatologi*, *Rettsstoksikologi*, *Rettsgenetikk* og *Klinisk rettsmedisin*. Siden forrige utgave er den utvidet med ca. 150 sider, og det er flere nye kapitler.

I den lange rekken av forfattere finner vi de fleste sentrale fagpersonene i Norge, pluss noen fra våre naboland. Med så mange forfattere blir redaktørarbeidet utfordrende, og det kan være vanskelig å unngå at enkelte emner tas opp flere steder. Jeg synes nok at det kunne ha vært gjort litt mer for å harmonisere de ulike kapitlene, f.eks. i bruken av rammer med oppsummeringer/hovedbudskap, oppsett av referanser og valg av medisinske faguttrykk kontra norsk dagligspråk. Noen kapitler har ingresser som fungerer som introduksjon eller sammenfatning, mens andre virker litt mer tilfældige. I enkelte kapitler savner jeg henvisninger til norske handlingsplaner eller retningslinjer, bl.a. politiets handlingsplan mot vold i nære relasjoner og Legeforeningens veileder i foster- og barneobduksjoner. Det må også være en glipp at forskriften fra 2008 om krav til helsepersonells attester og erklæringer ikke er omtalt i kapitlet om legeerklæringer.

Styrken er at boken omhandler norske forhold, herunder lover og regler, epidemiologi og praksis for håndtering av ulike problemstillinger. De fleste kapitlene er godt oppdaterte. For noen emner, f.eks. drap av nyfødte og drukning, synes jeg man kunne ha gjort mer for å ha ferskere referanser og nytt bildemateriale. Enkelte steder er det også noen mindre unøyaktigheter i teksten, men det blir bagateller. Det er også mulig å diskutere om noen typer saker har fått for mye eller for lite omtale. Siden målgruppen omfatter både leger og ikke-medisinere vil kanskje noen lesere kunne mene at boken blir enten for lite eller for mye «medisinsk»; jeg synes at kompromissene har havnet omtrent på riktig nivå.

Det nærmeste alternativet til denne læreboken er den nordiske læreboken i faget (2). Begge er faglig gode, omtrent like store og dyre. Den danske boken har noe bedre teknisk kvalitet og bildemateriale, men den mangler omtale av norsk lovverk.

Hovedinntrykket er absolutt positivt. Dette er en god, oppdatert og relevant bok som jeg trygt kan anbefale til alle i målgruppen. Den har en soleklar plass som oppslagsverk på patologiavdelinger, legevakter, voldtekstmottak og andre steder der man møter rettsmedisinske problemstillinger.

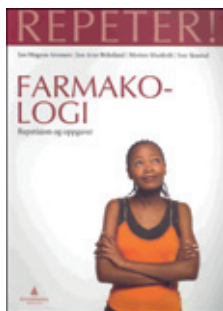
Christian Lycke Ellingsen

Avdeling for patologi
 Stavanger universitetssjukehus

Litteratur

1. Simonsen J. Oppdatert om rettsmedisin. Anmeldelse av: Rognum TO, red. *Lærebok i rettsmedisin*. Tidsskr Nor Lægeforen 2002; 122: 724.
2. Ellingsen CL. God, men ikke lytefri lærebok i rettsmedisin. Anmeldelse av: Thomsen JL, red. *Retsmedicin: nordisk lærebok*. Tidsskr Nor Lægeforen 2009; 129: 1135–6.

Mer norsk farmakologi for sykepleiere

Jan Magnus Aronsen, Jon Arne Birkeland,
 Morten Munkvik et al.

Repeter! Farmakologi
 Repetisjon og oppgaver. 207, ill. Oslo:
 Gyldendal Akademisk, 2011. Pris NOK 269
 ISBN 978-82-05-40130-3

De senere årene har det kommet flere vellykkede norske lærebøker i farmakologi for sykepleiestudenter. Simonsen og medarbeideres verk selger godt både i Norge og flere andre land (1), mens Nordeng & Spigsets lærebok er blitt godt mottatt av anmeldere (2). Mange medisinstudenter har også omfavnet disse verkene som lettere alternativer til tunge, detaljerte standardverker innen klinisk farmakologi.

Gyldendal har i samarbeid med Bjørknes Høyskole kommet med nok en norskspråklig farmakologibok rettet mot sykepleieutdanningen. Boken er en del av serien «Repeter!», ment for eksamensforberedelser. Med på kjøpet følger en kode som åpner for tilleggsstoff og oppgaver på Internett. I skrivende stund er denne tjenesten tilsynelatende ikke kommet på beina, i alle fall var ikke jeg i stand til å finne noe ekstramateriell på den oppgitte nettsiden.

Første firedel vies generell farmakologi, hvor bl.a. sentrale begreper og prinsipper innen farmakokinetikk og -dynamikk presenteres på en klar og lettlest måte. Del 2 tar for seg legemidler som virker ved generelle sykdomsmekanismer og symptomer. Siste halvdel omhandler behandling av organspesifikke sykdommer.

Boken dekker alle sentrale deler av farmakologien, den er oppdatert og det er vanskelig å finne faktafeil. Kildehenvisninger eller forslag til videre lesing er det imidlertid ikke satt av plass til, og for medisiner er stoffet såpass overfladisk presentert at boken ikke kan anbefales som annet enn et supplement.

Teksten bærer preg av å være mer en ordinær lærebok enn det tittelen tilsier. I en repetisjonsbok kunne man f.eks. ønske seg flere oversiktstabeller og figurer. Den største svakheten er likevel at det ikke er noe stikkordregister, noe som gjør det upraktisk å slå opp i boken. Som eksamensforberedende bok er det oppgavene som fungerer best, her finner man bl.a. sykehistorier med tilhørende problemstillinger.

Sykepleiere omgås legemidler til daglig og har en nøkkelrolle i kartlegging av ønskede og uønskede effekter av legemidler hos ulike pasientgrupper. Kunnskapsnivået innen farmakologi for sykepleiere som denne boken legger opp til er betryggende.

Guttorm Raknes

Steigen legesenter
 Leinesfjord

Litteratur

1. Simonsen T, Aarbakke J, Lysaa R. Illustrert farmakologi. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget, 2010.
2. Nordeng H, Spigset O, red. *Legemidler og bruken av dem*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2007.